Birtchnell E? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Birtchnell E? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18066

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Birtchnell E? De?erlendirme Ölçe?i, bireylerin e?leriyle olan ili?kilerini çe?itli boyutlarda de?erlendirmelerini sa?layan bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Türkiye'de Kabakç?, Tu?rul ve Öztan (1993) taraf?ndan Türkçe'ye uyarlama ve güvenirlik çal??malar? yap?larak kullan?ma sunulmu?tur. Ölçek, özellikle evlilik ili?kilerinde gözlemlenen dört temel ili?ki örüntüsünü, yani Ba??ml?l?k, Kopukluk, Kontrolcülük ve Güvenilebilirlik boyutlar?n? ölçmeyi amaçlamaktad?r. Bu sayede, çiftlerin birbirlerini nas?l alg?lad?klar? ve ili?kilerinin dinamikleri hakk?nda önemli bilgiler edinilebilir.

Anahtar Kelimeler

Birtchnell E? De?erlendirme Ölçe?i, evlilik, e? de?erlendirme, psikoloji, ili?ki dinamikleri, ba??ml?l?k, kontrolcülük, güvenirlik.

Yazarlar

E. Kabakç?, C. Tu?rul, Nedret Öztan

Amaç

Birtchnell E? De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amac?, evli bireylerin kendi e?lerini alg?lama biçimlerini ve evlilik ili?kilerinde bask?n olan etkile?im tarzlar?n? sistematik olarak ölçmektir. Ölçek, özellikle çift terapisi ve evlilik dan??manl??? alanlar?nda, ili?ki sorunlar?n?n temelinde yatan alg?sal farkl?l?klar? ve davran??sal e?ilimleri tespit etmek için tasarlanm??t?r. Bu araç, bireylerin e?lerinin davran??lar?n?; sorumluluk alma, duygusal yak?nl?k kurma, kontrol etme ve güven verme aç?lar?ndan nas?l de?erlendirdi?ini ortaya koyar.

Yap?sal Özellikler

Ölçek, evlilik ili?kisinin niteli?ini belirleyen dört ana psikolojik yap?y? incelemektedir. Ölçe?in madde say?lar? cinsiyete göre farkl?l?k göstermektedir; kad?n formu 79 madde, erkek formu ise 72 maddeden olu?maktad?r. Her bir boyut, evlilik içindeki spesifik davran??sal e?ilimlere odaklanmaktad?r.

Ölçe?in temel ald??? dört alt boyut ?unlard?r:

Ba??ml?l?k Boyutu: E?in sorumluluktan kaç?nma veya e?ine a??r? dayanma e?ilimini ölçer. (Örnek Madde: Sorumluluktan kaçar.)
Kopukluk Boyutu: E?ler aras?ndaki duygusal mesafeyi ve fiziksel/zamansal ihmali de?erlendirir. (Örnek Madde: Hiçbir zaman bana ay?racak fazla zaman? olmaz.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kontrolcülük Boyutu: E?in di?er taraf?n hayat?n? yönetme, karar verme veya manipüle etme çabalar?n? ölçer. (Örnek Madde: Benim ne istedi?imi benden daha iyi bildi?ini zanneder.)
Güvenilebilirlik Boyutu: E?in deste?ini, eri?ilebilirli?ini ve kriz anlar?nda yan?nda olma yetene?ini de?erlendirir. (Örnek Madde: O'na ihtiyac?m oldu?u zaman yan?mdad?r.)

Geçerlik

Birtchnell E? De?erlendirme Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?na dair sunulan kaynakta, genel ölçek geçerlik analizlerine ili?kin detayl? bir özet sunulmam??t?r. Geçerlik çal??malar?n?n (yap? geçerli?i, ölçüt ba??ml? geçerlik vb.) ayr?nt?lar? için orijinal uyarlama makalesinin incelenmesi gerekmektedir. Akademik çal??malarda, bir ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini gösteren geçerlik kan?tlar?n?n sunulmas? büyük önem ta??r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirlik de?erleri, alt boyutlar baz?nda güçlü bir tutarl?l?k sergilemektedir. Cronbach Alfa katsay?s?, ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için kullan?lm??t?r.

Genel olarak, Cronbach alfa de?erlerinin kad?n formunda -.06 ile .72 aras?nda de?i?ti?i belirtilmi?tir. Genel ölçek için bildirilen bu dü?ük de?erler, baz? maddelerin ya da orijinal yap?n?n Türk kültürüne tam olarak uymad???na i?aret edebilir.
Ancak, alt boyutlar için elde edilen Cronbach Alfa de?erleri oldukça tatmin edicidir:

Kad?n Formunda Alt Boyutlar: .83 ile .90 aras?nda de?i?mektedir.
Erkek Formunda Alt Boyutlar: .72 ile .90 aras?nda de?i?mektedir.

Alt boyutlardaki yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar? (.72 ve üzeri), ölçe?in her bir alt yap?y? güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun olarak dört temel alt boyutun (Ba??ml?l?k, Kopukluk, Kontrolcülük, Güvenilebilirlik) korundu?u anla??lmaktad?r. Faktör analizi sonuçlar?, evlilik ili?kisindeki etkile?im biçimlerinin bu dört ana faktör alt?nda topland???n? desteklemektedir. Bu dört faktör, e?lerin birbirlerine kar?? sergiledikleri davran??lar?n ve bu davran??lar?n alg?lan???n?n ayr??t?r?lmas?na olanak tan?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini De?erlendirme (E?ini De?erlendirme)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal: ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Evli Bireyler

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Evlilik ili?kisi içinde olan ve e?lerini de?erlendirmeleri beklenen bireyler.

Test Metodolojisi: Bireyler, ölçekteki ifadelerin kendi e?lerine ne ölçüde uygun oldu?unu belirlemektedir. Derecelendirme format?, dikotomik (evet/hay?r) ve karars?zl?k seçene?ini içermektedir.

Derecelendirme: ?fadelerin kendi e?lerine uygun olup olmad???n? belirlemek için üç seçenek sunulur:

Evet
Hay?r
Karars?z?m

Anahtar Kelimeler

Evlilik doyumu, e? ili?kisi, psikometrik araç, güvenirlik katsay?s?, ili?ki de?erlendirmesi, kontrolcülük, ba??ml?l?k.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nedret Öztan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Ba?lant?l? Kurum E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: nedretoztan@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 1993 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m?, izinleri ve olas? ücretlendirmesi hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar Nedret Öztan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in bilimsel ve akademik amaçl? kullan?m? genellikle ilgili yay?nlara at?f yap?larak gerçekle?tirilir.

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: birtchnell-es-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Kabakç?, E., Tu?rul, C. ve Öztan, N. (1993). Birtchnell E? De?erlendirme Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Türk Psikoloji Dergisi*, *8*(29), 31-37.

Makalenin dijital ba?lant?s?: turkpsikolojidergisi.com

Birtchnell E? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek, 4 alt boyuttan olu?maktad?r. Kad?n formu toplam 79 madde, erkek formu toplam 72 maddedir.

Ba??ml?l?k Boyutu: Sorumluluktan kaçar.
Kopukluk Boyutu: Hiçbir zaman bana ay?racak fazla zaman? olmaz.
Kontrolcülük Boyutu: Benim ne istedi?imi benden daha iyi bildi?ini zanneder.
Güvenilebilirlik Boyutu: O'na ihtiyac?m oldu?u zaman yan?mdad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM